NVE
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIVERK

PUBLIKASJON

Ole Tom Djupskås

KRAFTMARKEDSUNDERSØKELSE PR 1.2.1996

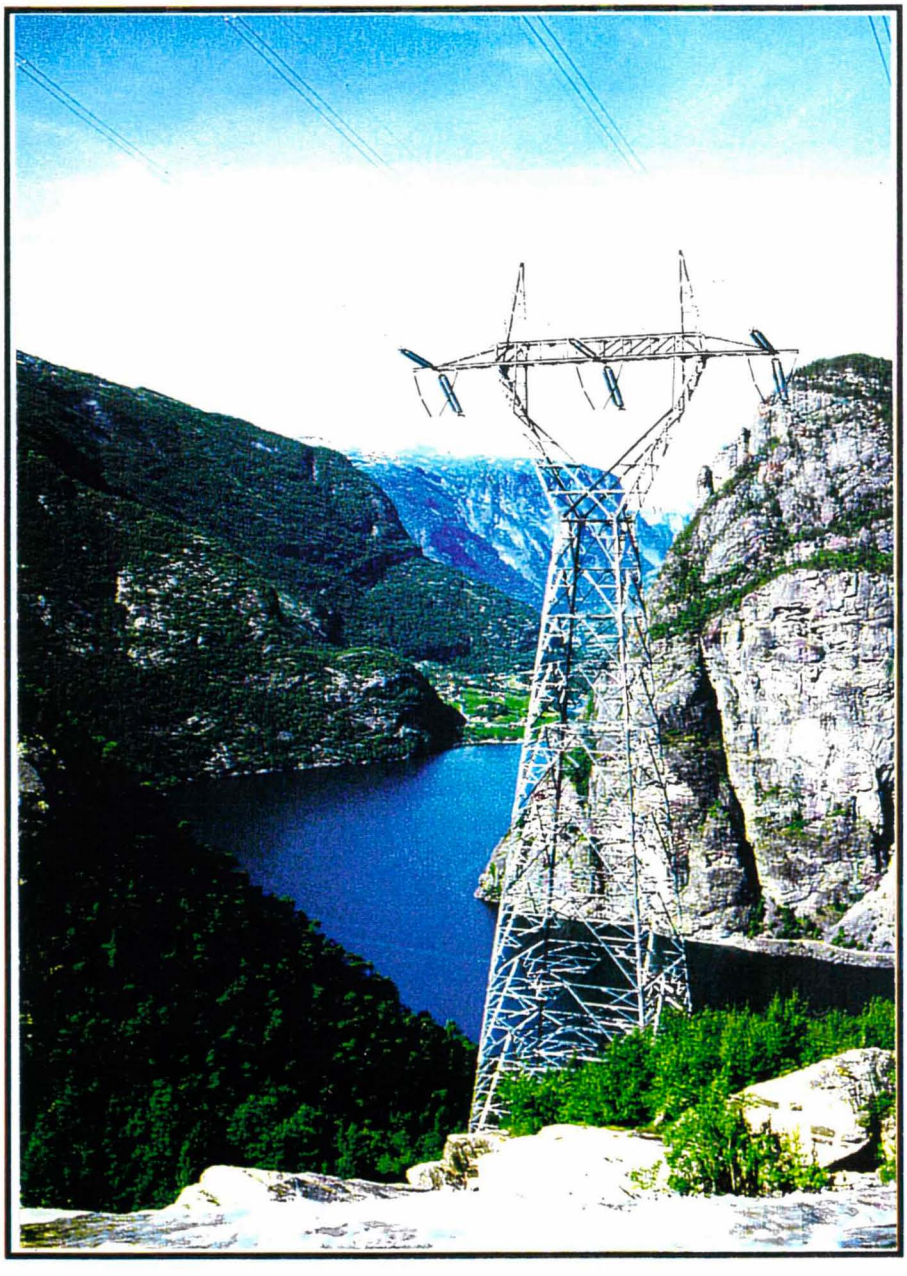

ENØK- OG MARKEDSAVDELINGEN

Nr 10
1996

NVE
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIVERK

TITTEL Kraftmarkedsundersøkelse pr 1.2. 1996	**PUBLIKASJON** 10/1996
	DATO 27.06.96
FORFATTER Ole Tom Djupskås	ISBN 82-410-0268-8
	ISSN 0802-2569

SAMMENDRAG

Formålet med undersøkelsen er å vise priser og volum i bilaterale avtaler i engros- og sluttbrukermarkedet, samt undersøke mobiliteten i kundemassen.

Gjennomsnittsprisen i *engrosmarkedet* for 1996 er beregnet til 16,9 øre/kWh. Dette er en økning på 0,4 øre/kWh i forhold til 1995. Gjennomsnittsprisen i kontrakter med varighet 0-1 år har gått ned fra 16,1 øre/kWh i 1995 til 15,7 øre/kWh i 1996. Det er grunn til å tro at lav døgnmarkedspris og høy magasinfylling i 1995 er hovedårsaken til dette. Kontrakter med lengre varighet har hatt en relativt markant prisøkning fra 1995 til 1996. Grunnen til prisøkningen kan være at aktørene antar at prisene i døgnmarkedet vil stige, blant annet som følge av sterk forbruksvekst og liten tilgang av ny produksjonskapasitet.

Et økende kvantum i engrosmarkedet omsettes innenfor et smalere prisintervall, dvs. at et økende antall av aktørene tilpasser seg markedsprisene.

Undersøkelsen viser at en stadig større andel av kjøpskontraktene i engrosmarkedet får kortere varighet. Dette gjør at variasjonen i døgnmarkedsprisen raskere påvirker prisene i det bilaterale engrosmarkedet og på den måten prisene til sluttbruker. Dette gjør at prisen til forbruker raskere enn tidligere reflekterer de kortsiktige svingningene i kraftmarkedet.

Over 90 prosent av kontraktsvolumet i engrosmarkedet er fastpriskontrakter.

Gjennomsnittlig pris til *husholdninger* er beregnet til 18,0 øre/kWh for 1996. Prisene er oppgitt i månedsskiftet april/mai 1996 og eventuelle framtidige prisendringer som selskapene på dette tidspunktet har visst om er innarbeidet i prisene. Gjennomsnittlig pris til *industrikunder*, faste priser, er beregnet til 15,9 øre/kWh og *tjenesteytende kunder* til 17,3 øre/kWh.

Hele 99,2 prosent av alle sluttbrukere, dvs husholdningskunder og næringskunder, får kraften levert av den lokale leverandøren. Nærmere 13 prosent av det totale volumet til sluttkunder leveres av en leverandør forskjellig fra den lokale leverandøren.

EMNEORD /SUBJECT TERMS
Kraftmarkedet
Sluttbruker
Marked
Konkurranse

ANSVARLIG UNDERSKRIFT

Jon Sagen
Fung. avdelingsdirektør

Kontoradresse: Middelthunsgate 29
Postadresse: Postboks 5091, Maj.
0301 Oslo

Telefon: 22 95 95 95
Telefax: 22 95 90 00

Bankgiro: 6003 06 04221
Postgiro: 0803 5052055

Org. nr.: NO 970 205 039 MVA

Bl. 1011

Innholdsfortegnelse

1. BAKGRUNN 3

2. DATA OG METODIKK 4

3. GENERELT OM SELSKAPENE 6

4. ENGROSMARKEDET 7

4.1 Bilaterale kontrakter med fast pris 8

4.2 Kontrakter hvor prisen følger markedspris 11

4.3 Fordeling av volum på kontraktslengder 12

4.4 Handel på organiserte markeder 13

5. SLUTTBRUKERMARKEDET 15

5.1 Husholdningskunder 16

5.2 Næringskunder, faste priser 18
5.2.1 Industrikunder, faste priser 18
5.2.2 Tjenesteytende kunder, faste priser 18

5.3 Næringskunder, markedspriser 19
5.3.1 Industrikunder, markedspriser 19
5.3.2 Tjenesteytende kunder, markedspriser 20

6. SAMMENSTILLING AV PRISENE I ENGROSMARKEDET OG SLUTTBRUKERMARKEDET 21

7. REFERANSER 22

8. VEDLEGG 23

1. Bakgrunn

Norges vassdrags- og energiverk, NVE, har innhentet informasjon om priser på bilaterale kjøpskontrakter, handel i de organiserte markedene og salg til sluttbrukere for året 1996. Spørreskjemaet er vist i vedlegg.

Informasjon om prisutviklingen er et viktig bidrag i NVEs arbeid med tilsyn av kraftmarkedet. Formålet med undersøkelsen er å vise priser og volum i bilaterale avtaler i engros- og sluttbrukermarkedet. Spesielt ønsker vi å vise hvordan prisutviklingen har vært fra NVEs tilsvarende undersøkelse for 1995. NVE ønsker også å se på mobiliteten i kundemassen, dvs. endringen i antall kunder utenfor everkenes primære forsyningsområder i forhold til markedsundersøkelsen for 1995.

Everkene er bedt om å oppgi bilaterale kjøpskontrakter inngått før 1.2.95 med avtale om levering i hele eller deler av 1996. Everkene har oppgitt gjennomsnittspriser for 1996 i kontrakter med fast pris. I kontrakter knyttet opp mot markedspris er det oppgitt pris pr 1.2.95, i motsetning til siste års undersøkelse da selskapene ble bedt om å oppgi forventet middelpris for året.

I rapporten er kraftmarkedet delt opp i to separate markeder; engrosmarkedet og sluttbrukermarkedet. Sluttbrukermarkedet er delt opp i husholdning-, industri- og tjenesteytende kunder.

Vi vil presisere at de innhentede prisene gjelder pr 1. februar 1996 og at everkene kan endre sine kraftpriser i løpet av 1996. Svarfrist på undersøkelsen var 26. april og everk som ved utfylling av undersøkelsen har visst at prisene ville bli satt opp i løpet av 1996 har tatt høyde for dette ved beregning av gjennomsnittspriser til sluttbruker.

2. Data og metodikk

Undersøkelsen ble lagt opp som en postal-undersøkelse og alle respondentene ble lovet anonymisering av data, slik at ingen opplysninger kunne henføres til det enkelte selskap. Av den grunn presenteres dataene i undersøkelsen på aggregert nivå.

Det ble utarbeidet nytt spørreskjema for årets undersøkelse av engros- og sluttbrukermarkedet. Spørreskjemaet er sendt til netteiende omsetningsselskaper, produsenter og rene omsetningsselskaper.

Spørreskjemaet er delt inn i tre hoveddeler:

- Del 1 omhandler generelle opplysninger om selskapets virksomhet.
- Del 2 tar for seg bilateralt kjøp i engrosmarkedet.
- Del 3 gir en oversikt over antatte leveranser, antall kunder og gjennomsnittspriser i sluttbrukermarkedet i 1996 fordelt på husholdning-, industri- og tjenesteytende kunder.

Det ble i årets undersøkelse ikke spurt om total energiomsetning og produksjon i del 1.

I undersøkelsen for 1995 ble ikke rene produsenter og omsetningsselskaper bedt om å svare på del 2. Grunnen til dette var at man ikke ønsket en dobbelregistrering av kontrakter. Man ønsket kun informasjon om siste gangs omsetning av engroskraft til distribusjonsverk. Det er imidlertid ikke kun rene omsetningsselskaper som driver trading i engrosmarkedet. Dette gjøres også av en rekke distribusjonsverk. I tillegg er de rene traderne betydelige aktører i det bilaterale engrosmarkedet. NVE mener derfor at det er mer metodisk konsistent å inkludere bilaterale kjøpskontrakter for alle aktører i engrosmarkedet, også rene produsenter og omsetningsselskaper, ved beregning av gjennomsnittspriser i engrosmarkedet. Dette betyr at omsatt volum i engrosmarkedet har økt siden forrige års undersøkelse, da totalt tilgjengelig kvantum i engrosmarkedet omsettes flere ganger i årets undersøkelse.

Vi har i årets undersøkelse for første gang bedt omsetningskonsesjonærene fordele kvantum og pris i bilaterale kjøpskontrakter i engrosmarkedet på sommer- og vinterkraft. Med sommerkraft menes leveranser i perioden 1.5.95 - 30.9.96. Med vinterkraft menes leveranser i perioden 1.1.96 - 30.4.96 og 1.10.96 - 31.12.96. I tillegg har selskapene utarbeidet en gjennomsnittspris og et totalt kvantum for hele året 1996. Kontrakter med lik pris i hele 1996, årskontrakter, er av mange everk ikke fordelt på sommer- og vinterkraft. Dette gjør at kvantumet som er fordelt på sommer- og vinterkraft er lavere enn det totale kvantumet for 1996.

Avtaler om kjøp av konsesjonskraft er ikke tatt med i kraftmarkedsundersøkelsen for 1996. Konsesjonskraft var heller ikke inkludert i 1995, mens det var inkludert i undersøkelsen for 1994. Konsesjonskraft holdes utenfor, da den er priset ut fra andre premisser enn de resterende engrosleveransene i undersøkelsen. Prisen på konsesjonskraft skal tilsvare gjennomsnittlig selvkost for alle landets kraftverk. Prisen settes årlig av Nærings- og energidepartementet og utgjør i 1996 11,74 øre/kWh. Totale konsesjonskraftleveranser utgjør omlag 7,8 TWh pr år.

Avsnittet om handel i de organiserte markedene er noe utbygget i forhold til 1995-undersøkelsen. Selskapene er bedt om å oppgi kjøp og salg i Nord Pools døgn- og terminmarked for perioden januar - mars 1996, i tillegg til forventet kjøp og salg for hele

1996. Regulerkraftmarkedet er holdt utenfor undersøkelsen, da dette kun benyttes til å tilpasse selskapenes faktiske uttak/produksjon med anmeldt uttak/ produksjon.

I siste års undersøkelse ble endringer i kvantum, antall kunder og priser i sluttbrukermarkedet sett i forhold til 1.1.94. Vi har i årets undersøkelse valgt å kun dele inn sluttbrukermarkedet i kunder i og utenfor eget primære forsyningsområde. Vi har ikke opprettholdt skillet mellom gamle og nye kunder. Det ble heller ikke spurt om omsetning og priser i husholdningsmarkedet fordelt på kontraktstype, da dette ble dekket av undersøkelsen «Kraftpriser til husholdninger pr 1.1.96» (publikasjon nr 03/96 fra NVE).

Antall kunder i sluttbrukermarkedet er for enkelte everk vanskelig å fordele på næringskunder og tjenesteytende kunder. Enkelte selskaper har derfor oppgitt antall anlegg/abonnement. Dette kan være et betydelig høyere tall enn antall kunder, da en kunde kan ha flere anlegg/abonnement. Enkelte tjenesteytende kunder, f.eks. barnehager og andre mindre næringskunder kan av enkelte everk ha blitt plassert sammen med husholdningskundene fordi disse har samme tariff som husholdningskundene. Dette utgjør en feilkilde i beregningen av det totale antall kunder i sluttbrukermarkedet og fordelingen av disse på næring.

Ved beregning av gjennomsnittspriser for landet totalt, har vi brukt everkenes oppgitte kjøpskvantum (engrosmarkedet) og salgskvantum (sluttbrukermarkedet) i 1996 som vekter.

Elavgiften er p.t. 5,3 øre/kWh og har steget med 0,1 øre/kWh siden forrige undersøkelse. Merverdiavgiften er uendret og utgjør p.t. 23 prosent. Vi gjør oppmerksom på at husholdninger i Nord-Troms og Finmark er fritatt for elavgift og at husholdninger i Nordland, Troms og Finnmark er fritatt for merverdiavgift. All industri og bergverk, samt veksthusnæringen, er også fritatt for elavgift.

Prisene i denne rapporten er oppgitt eksklusive overføringspris, elavgift og mva og inkludert produksjonsavgift.

Spørreskjemaet ble sendt til alle omsetningskonsesjonærer, ialt 291 selskaper. Av disse er 28 rene omsetningsselskap, mens 36 er rene produsenter. Resten er distribusjon- eller engrosselskap. Selskaper som kun opererer som meglere er ikke med i undersøkelsen, da disse ikke er konsesjonspliktige. Vi har mottatt svar fra ialt 247 selskaper. Selskap som ikke har levert skjema er enten svært små distribusjonsverk eller produsenter som kun selger kraft i engrosmarkedet eller i all hovedsak forsyner egne industribedrifter. Noen selskaper har eget/felles omsetningsselskap, noe som betyr at vi bare får skjema fra omsetningsselskapet.

Vi anser både svarprosent og datakvalitet som tilstrekkelig for å dokumentere de endringer som har funnet sted i engros- og sluttbrukermarkedet.

3. Generelt om selskapene

Vi ba i del 1 i spørreskjemaet selskapene krysse av for de ulike typene virksomhet som ble bedrevet i foretaket. Følgende virksomhetsområder var på forhånd listet opp: Produksjon, nettvirksomhet, kraftsalg sluttbruker, kraftomsetning engros, megling, porteføljeforvaltning og trading. Med megling forstås en mellomleddsfunksjon mellom en selger og kjøper i engros- og/eller sluttbrukermarkedet. Megleren innehar ingen prisrisiko. Med porteføljeforvaltning menes håndtering av et selskaps kraftportefølje. En trader kjøper kraft i engrosmarkedet og selger denne videre i engros- og/eller sluttbrukermarkedet. Traderen innehar selv risikoen for prisendring i markedene.

Av de 247 selskapene som har levert inn skjema er 136 kraftprodusenter (55 prosent). 108 av disse (79 prosent) leverer kraft direkte til sluttbruker, og 83 (61 prosent) omsetter kraft i engrosmarkedet. De resterende produsentene leverer kraften direkte til everk/industribedrifter uten at den omsettes i engrosmarkedet.

201 av selskapene i undersøkelsen (81 prosent) driver med nettvirksomhet. Disse selskapene står for 92 prosent av omsetningen til sluttbruker i undersøkelsen.

207 selskaper (84 prosent) omsetter kraft i sluttbrukermarkedet, mens 110 selskaper (45 prosent) omsetter kraft i engrosmarkedet.

Det er totalt 6 selskaper i undersøkelsen som driver med megling. Av disse er halvparten omsettere med eget nett.

Av de 32 selskapene som driver med porteføljeforvaltning, er 25 (78 prosent) omsettere med eget nett.

I alt 23 selskaper i undersøkelsen driver med trading. 78 prosent er distribusjonsverk med eget nett. De resterende er rene omsetningsselskaper.

Figur 3.1. Kraftomsetterne i undersøkelsen fordelt på type virksomhet. Prosent. 1996

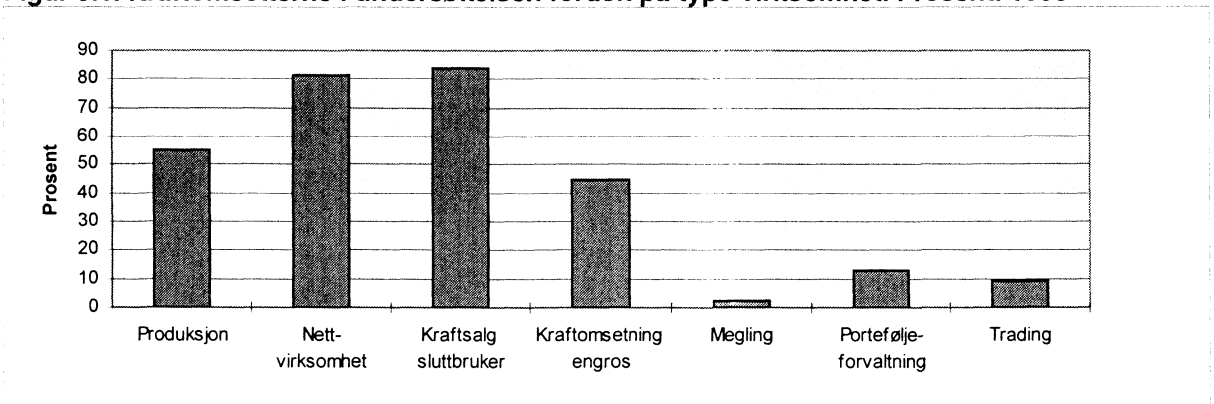

Figur 3.1 viser de ulike respondentene i undersøkelsen prosentvis fordelt på type virksomhet. En respondent kan være med i flere virksomhetskategorier.

4. Engrosmarkedet

I dette kapittelet ser vi på kraftkjøp i engrosmarkedet, dvs kraft som selskapene kjøper opp i engrosmarkedet for å selge videre i engros- og/eller sluttbrukermarkedet. Vi gjør oppmerksom på at vi kun ser på bilaterale kraftkjøp. Supplerende oppdekning som egenproduksjon (interne leveranser) og kjøp i døgnmarkedet er ikke inkludert. Kjøp av konsesjonskraft er som tidligere nevnt ikke inkludert, da prisene på konsesjonskraft settes etter vedtak fra Nærings- og energidepartementet.

Alle bilaterale kontrakter om kjøp i 1996 undertegnet før 1.2.96 er inkludert i undersøkelsen.

Definisjoner:

- **Kontraktstid** er definert som perioden fra tidspunkt for leveringsstart og fram til utløpet av kontrakten. Kontraktstid sier ikke noe eksplisitt om når kontrakten er inngått eller når leveransen opphører. En kontrakt med kontraktstid på 3-5 år som løper i 1996 har hatt leveringsstart i perioden 1991 til 1.2.96 og utløper i perioden 1996-1.2.2001.
- **Kontraktsmengde** er oppgitt i GWh.
- **Gjennomsnittsprisen** for 1996 er beregnet av selskapene selv og er oppgitt eksklusive overføringskostnader og merverdiavgift og inkludert innmatingsavgift og produksjonsavgift. Prisene som er oppgitt gjelder for 1996 og ikke for hele kontraktsperioden.
- **Sommerkraft** er leveranser i perioden 1.5.95 - 30.9.96. **Vinterkraft** er leveranser i perioden 1.1.96 - 30.4.96 og 1.10.96 - 31.12.96.

Materialet omfatter et volum på 69,9 TWh. Av dette er 64,1 TWh relatert til kontrakter med fast pris, mens 5,8 TWh er relatert til kontrakter hvor prisen er knyttet opp mot en markedspris, normalt Nord Pools døgnmarkedspris.

Figur 4.1. Kjøp av kraft i det bilaterale engrosmarkedet og i døgnmarkedet. Prosent. 1996

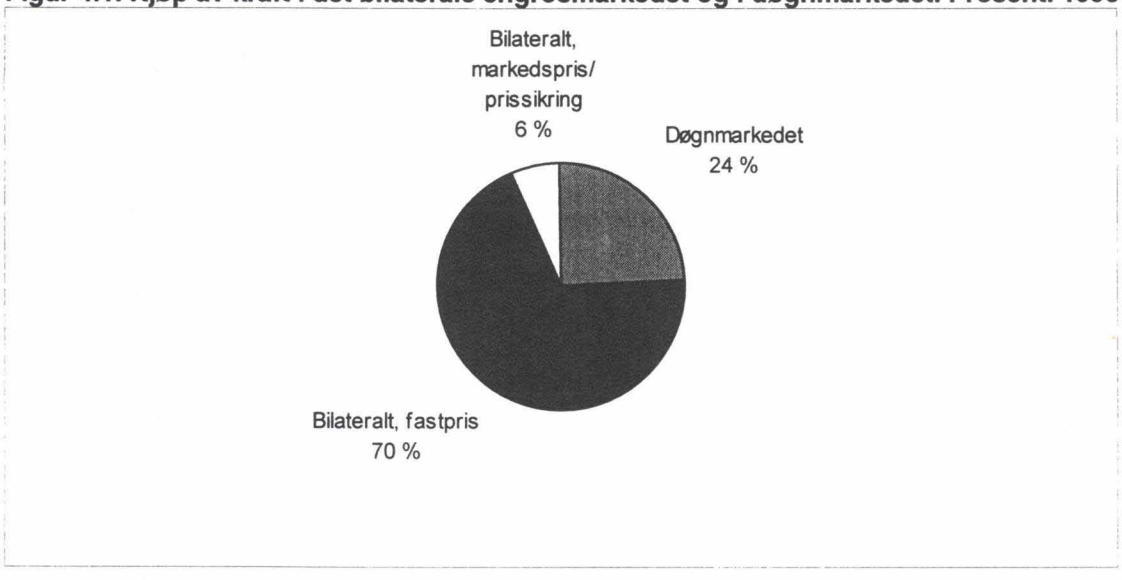

Hele 70 prosent av totalt kjøpskvantum i engrosmarkedet er på bilaterale fastpriskontrakter, mens 6 prosent er på bilaterale markedspris/ prissikringskontrakter. 24 prosent forventes kjøpt over døgnmarkedet (22,6 TWh).

4.1 Bilaterale kontrakter med fast pris

Med fast pris menes pris som er bestemt for hele kontraktsperioden, eventuelt med muligheter for at prisen indeksreguleres mv.

Tabell 4.1.1. Bilaterale kontrakter med fast pris. Ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift. 1995 og 1996

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	*Årlig kontraktsmengde 1995*	*Årlig kontraktsmengde 1996*	*Gjennomsnittspris 1995*	*Gjennomsnittspris 1996*
	GWh	*GWh*	*øre/kWh*	*øre/kWh*
0-1 år	16 368	27 417	16,1	15,7
1-3 år	17 195	16 936	16,1	17,5
3-5 år	9 253	12 511	16,6	17,7
5-10 år	8 006	4 674	17,3	17,8
Mer enn 10 år	3 673	2 574	17,4	19,8
Sum/veiet snittpris	54 495	64 112	16,5	16,9

Kontraktsmengden i 1996 er høyere enn i 1995-undersøkelsen. Dette har som tidligere nevnt bakgrunn i at kjøpskontraktene til rene omsetningsselskaper som trader i engrosmarkedet er inkludert i undersøkelsen.

Hele 43 prosent av kontraktsvolumet i 1996 har en varighet på 0-1 år. I 1995-undersøkelsen var kun 30 prosent av kontraktsmengden i denne kategorien. Hele dette kvantumet er reforhandlet siden forrige undersøkelse. Kvantumet i kontrakter med varighet 0-1 år vil måtte reforhandles høsten 1996 eller vinteren 1997. Vi vet samtidig fra figur 4.1 at 24 prosent av everkenes kraftoppdekning skjer gjennom døgnmarkedet. Dette gjør at døgnmarkedsprisen har stor innflytelse på everkenes totale innkjøpspris, da døgnmarkedsprisen påvirker prisfastsettelsen i det bilaterale engrosmarkedet. Den relativt korte varigheten på hoveddelen av kontraktskvantumet gjør at endringer i døgnmarkedsprisen får relativt raskt virkninger på sluttbrukerprisene.

Vi ser av tabell 4.1.1 at kontraktsvolumet i de lange kontraktene er lavere i 1996 enn i 1995. Volumet i mellomlange kontrakter med varighet 3-5 år er høyere i 1996 enn året før. Dette kan bety at kontraktspartene er lite villige til å inngå kontrakter med varighet over 5 år. Hovedårsaken til dette kan være den store usikkerheten knyttet til den langsiktige prisutviklingen.

Gjennomsnittsprisen i engrosmarkedet for 1996 er beregnet til 16,9 øre/kWh. Dette er en økning på 0,4 øre/kWh i forhold til året før. Prisene for 1995 og 1996 er ikke fullt ut sammenlignbare da et større volum ligger til grunn for prisene i 1996. Gjennomsnittsprisen for 1996 ville vært noe høyere hvis tradernes kjøpskontrakter hadde vært holdt utenfor datamaterialet. Grunnen til dette er at traderne oppnår lavere priser i sine kjøpskontrakter enn gjennomsnittet.

Figur 4.1.1. Priser i bilaterale kontrakter med fast pris etter kontraktstid. Øre/kWh. 1995 og 1996

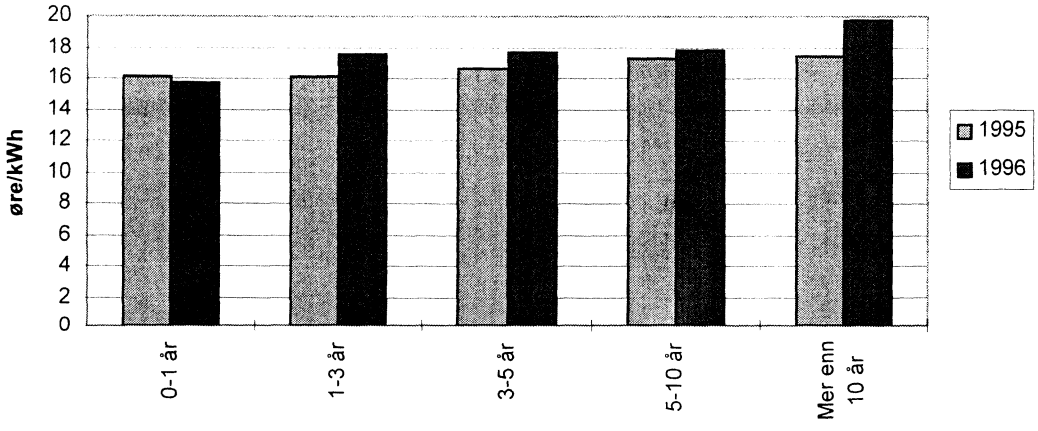

Gjennomsnittsprisen i kontrakter med varighet 0-1 år har gått ned fra 16,1 øre/kWh i 1995 til 15,7 øre/kWh i 1996. Det er grunn til å tro at lav døgnmarkedspris og høy magasinfylling i 1995 er hovedårsaken til dette. Gjennomsnittlig døgnmarkedspris var 18,5 øre/kWh i 1994 og 11,3 øre/kWh i 1995. Kontrakter med lengre varighet har hatt en relativt markant prisøkning fra 1995 til 1996. Dette gjelder særlig kontrakter med varighet 1-3 og 3-5 år der prisøkningen har vært henholdsvis 1,4 og 1,1 øre/kWh. Grunnen til prisøkningen kan være at 1995 ble ansett for å være et spesielt vått år og at man ved normale nedbør- og temperaturforhold antok at prisene i døgnmarkedet ville stige, blant annet som følge av sterk forbruksvekst og liten tilgang av ny produksjonskapasitet.

Den kvantumsveide gjennomsnittsprisen øker med kontraktslengden. Dette betyr at aktørene forventer at prisene stiger på sikt. Gjennomsnittlig pris i kontrakter med løpetid 5-10 år har økt fra 17,3 øre/kWh i 1995 til 17,8 øre/kWh i 1996. En av årsakene til økningen er at totalt kvantum i denne kategorien er halvert i forhold til 1995 og at kontraktene med lavest pris har opphørt. I tillegg er det inngått en del nye kontrakter med priser rundt 20 øre/kWh.

Gjennomsnittlig pris i kontrakter med varighet mer enn 10 år har økt med 2,4 øre/kWh fra 1995 til 1996. Volumet i disse kontraktene er redusert fra 3,7 TWh i 1995 til 2,6 TWh i 1996. I 1996 har 40 prosent av kontraktsvolumet priser under 17 øre. Tilsvarende tall for 1995 var 55 prosent. Kvantumet med priser over 17 øre/kWh er omlag likt for 1995 og 1996. Dette viser at en av årsakene til den sterke prisøkningen fra 1995 til 1996 er at kontrakter med lave priser har opphørt, evt. ikke har blitt rapportert for 1996.

Tabell 4.1.2. Bilaterale kontrakter med fast pris. Laveste og høyeste priser. Ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift. 1996

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	*Gjennomsnittspris 1995*	*Gjennomsnittspris 1996*
	øre/kWh	*øre/kWh*
0-1 år	9,6 - 24,5	7,0 - 20,2
1-3 år	6,8 - 25,0	11,3 - 24,3
3-5 år	9,0 - 23,4	6,6 - 31,0
5-10 år	6,3 - 30,1	12,0 - 30,4
Mer enn 10 år	6,0 - 47,6	7,6 - 50,0

Det er stor spennvidde i de ulike prisene selskapene oppgir. Vi ser at spennvidden i kontrakter med varighet 0-1, 1-3 og 5-10 år er noe mindre i 1996 enn i 1995. De svært lave eller svært høye prisene har ofte sammenheng med at et selskaps eier også har eierandeler i et produksjonsverk. Eieren pålegger selskapet å ta ut en viss andel kraft av produksjonsselskapet til gitte priser.

Tabell 4.1.3. Bilaterale kontrakter med fast pris fordelt på sommer- og vinterkraft. Ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift. 1996

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	*Kontraktsmengde sommerkraft (1.5-30.9)* *GWh*	*Kontraktsmengde vinterkraft (1.1-30.4 og 1.10-31.12)* *GWh*	*Gjennomsnittspris sommerkraft* *øre/kWh*	*Gjennomsnittspris vinterkraft* *øre/kWh*
0-1 år	6 762	11 602	14,2	16,2
1-3 år	3 461	7 034	16,5	17,9
3-5 år	1 744	5 719	15,3	18,1
5-10 år	527	1 991	17,4	18,2
Mer enn 10 år	259	623	15,0	22,2
Sum/veiet snittpris	12 753	26 969	15,1	17,3

Totalt kvantum fordelt på sommer- og vinterkraft utgjør 39,7 TWh. Dette utgjør omlag 60 prosent av samlet kvantum i engrosmarkedet. Omlag 70 prosent av sommer- og vinterkvantumet har varighet mindre enn 3 år.

Veiet gjennomsnittspris for sommerkraft er 15,1 øre/kWh, mens veiet vinterkraftpris er 17,3 øre/kWh. Prisen på sommerkraft med kontraktstid mindre enn 3 år ligger omlag 1,5-2 øre/kWh under prisen for vinterkraft.

Figur 4.1.2. Årskvanta i bilaterale kontrakter med fast pris etter avvik fra gjennomsnittlig pris. GWh. 1995 og 1996

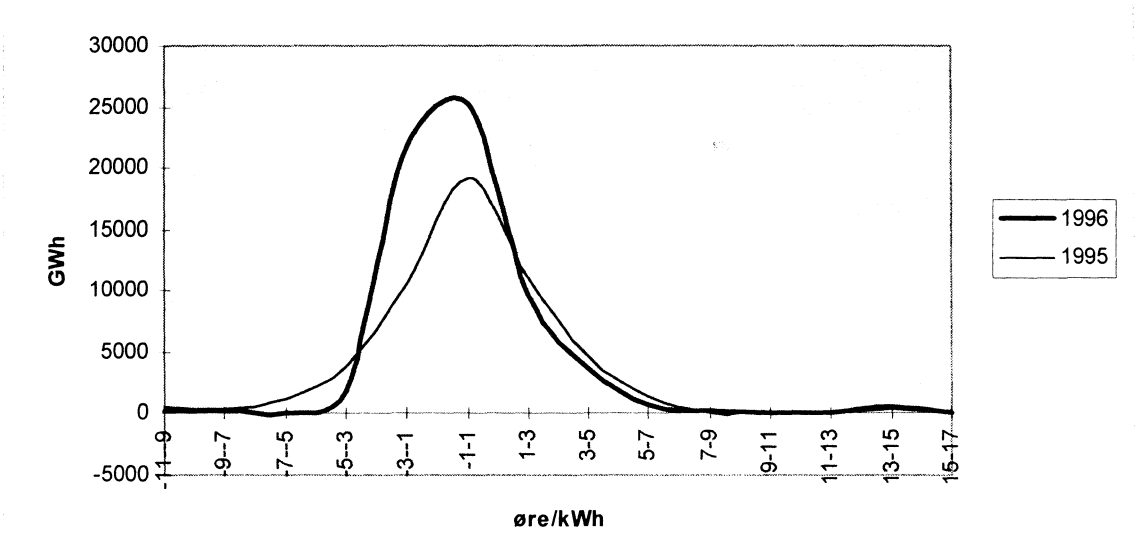

I figur 4.1.2 er kvantumet i hvert selskaps kjøpskontrakter presentert i form av avvik fra gjennomsnittsprisen for 1995 og 1996. Prisene i kontraktene i tabell 2.1.1 i spørreskjemaet (se vedlegg) er fratrukket gjennomsnittsprisen. Gjennomsnittsprisen i 1995 og 1996 var henholdsvis 16,5 øre/kWh og 16,9 øre/kWh. Denne metoden gjør at man direkte kan

sammenlikne kvantumsfordelingen på prisintervaller for 1995 og 1996. I alt 39 prosent av omsetningen i engrosmarkedet blir i 1996 omsatt i intervallet +/- 1 øre fra gjennomsnittsprisen. I 1995 ble 36 prosent av kvantumet omsatt innenfor det samme intervallet. Hele 88 prosent av kjøpskontraktene i 1996 blir omsatt i intervallet +/- 3 øre fra gjennomsnittsprisen, mens andelen var 76 prosent i 1995. Dette tyder på at et stadig økende kvantum omsettes innenfor et smalere prisintervall, dvs. at et økende antall av aktørene tilpasser seg markedsprisene.

Tabell 4.1.4. Standardavvik i bilaterale kontrakter med fast pris. Ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift. 1995 og 1996

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	*Standardavvik 1995 øre/kWh*	*Standardavvik 1996 øre/kWh*
0-1 år	2,65	2,17
1-3 år	3,02	1,90
3-5 år	2,92	3,21
5-10 år	4,10	2,70
Mer enn 10 år	8,51	9,65

Standardavviket viser spredningen i priser. Spredningen er betraktelig mindre i 1996 enn i 1995 for kontrakter med varighet mindre enn 3 år. For kontrakter med varighet 3-5 år og mer enn 10 år har standardavviket økt i forhold til 1995. Det er grunn til å merke seg det svært høye standardavviket for kontrakter med løpetid mer enn 10 år.

4.2 Kontrakter hvor prisen følger markedspris

Med markedspris menes at prisen enten følger Nord Pools døgnmarkedspris eller er avledet av annen markedspris.

Tabell 4.2.1. Bilaterale kontrakter fordelt på kontraktstype. GWh. 1996

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	*Årlig kontraktsmengde Totalt 1996*	*Fastpris kontrakter*	*Pris følger markedspris*	*Pris følger markedspris*
			Ikke prissikret	*Prissikret*
	GWh	*GWh*	*GWh*	*GWh*
0-1 år	31 127	27 417	1 207	2 503
1-3 år	17 802	16 936	150	717
3-5 år	13 412	12 511	154	748
5-10 år	5023	4 674	230	119
Mer enn 10 år	2 574	2 574	-	-
Sum	69 938	64 112	1 740	4 087

Selskapene har oppgitt at 5,8 TWh av kontraktsvolumet har pris relatert til markedsprisen. Av dette volumet er 4,1 TWh knyttet til kontrakter med prissikringsklausuler og 1,7 TWh kontrakter som ikke er prissikret. Med prissikringsklausuler menes her at leverandøren av kraften garanterer et gitt pristak og/eller prisgulv i kontrakter hvor pris er knyttet mot markedspris. Kunden betaler et påslag til markedsprisen. Enkelte selskaper kan også ha inkludert finansielle prissikringsavtaler her, dvs. kontrakter der partene blir enige om pris og kvantum for en gitt kontraktsperiode, men der all fysisk levering skjer via døgnmarkedet.

Forskjellen mellom systempris i døgnmarkedet og pris avtalt i kontrakten avregnes time for time og godskrives en av partene. Enkelte selskaper kan også ha inkludert slike avtaler i bilaterale kontrakter med fast pris.

Det er en relativt liten andel (omlag 8 prosent) av den totale kontraktsmengden som har pris knyttet opp mot markedsprisen. 64 prosent av volumet i markedskontraktene har varighet 0-1 år.

4.3 Fordeling av volum på kontraktslengder

Kontraktstid er definert som perioden fra tidspunkt for leveringsstart og fram til utløpet av kontrakten. Kontraktstid sier ikke noe eksplisitt om når kontrakten er inngått eller når leveransen opphører.

Figur 4.3.1. Volum i kontrakter med varighet mindre enn 5 år. Prosent. 1993 - 1996

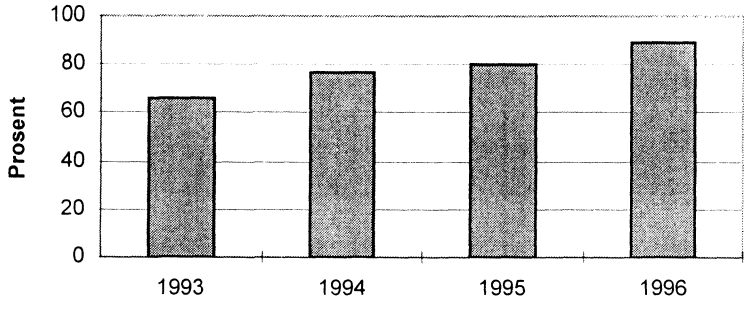

Undersøkelsen som ble gjort pr 1.1.93 viste at 66 prosent av volumet i kontraktene hadde kortere løpetid enn 5 år. For 1994 var tallet 77 prosent, mens det for 1995 var 80 prosent. En tilsvarende analyse av gjenstående lengde på kontraktene i denne undersøkelsen viser at hele 89 prosent av kontraktsvolumet har en løpetid på 5 år eller kortere. Dette tyder på at selskapene er avventende med å inngå avtaler med løpetid utover 5 år i dagens marked.

Figur 4.3.2. Volum etter kontraktstid. Bilaterale kontrakter, fast pris og markedspris. GWh. 1996

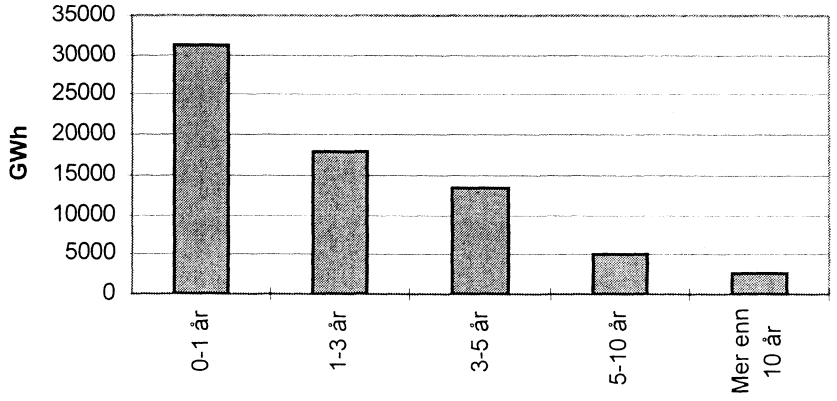

En stadig mer kortsiktig portefølje av kjøpskontrakter, gjør at variasjonen i døgnmarkedsprisen raskere påvirker prisene i det bilaterale markedet og på den måten prisene til sluttbruker. Dette gjør at prisene til forbrukerne i større grad enn tidligere blir eksponert for nivåvariasjoner i døgnmarkedsprisen. Dette vil igjen bidra til en mer optimal ressursutnyttelse.

4.4 Handel på organiserte markeder

Vi ønsket i undersøkelsen å få et bilde av de ulike aktørenes handel i de organiserte markedene. Vi spurte om kjøp/salg i henholdsvis døgn- og terminmarkedet i årets tre første måneder, i tillegg til forventet kjøp/salg for hele 1996. Opplysningene ble gitt i månedsskiftet april/ mai 1996.

Tabell 4.4.1. Handel på organiserte markeder. Kjøp og salg i Nord Pools døgn- og terminmarked. 1996

	Perioden januar-mars 1996 (3 mnd) GWh	*Forventet kjøp/salg i 1996 GWh*	*Perioden januar-mars 1996 (3 mnd) Mill kr*	*Forventet kjøp/salg i 1996 Mill kr*
Kjøp i Nord Pools døgnmarked	7 072	22 553	1 582	4 491
Kjøp i Nord Pools terminmarked	-	-	268	577
Salg i Nord Pools døgnmarked	6 168	14 000	1 347	2 901
Salg i Nord Pools terminmarked	-	-	335	575

Undersøkelsen viser at nærmere 140 selskaper var aktive i Nord Pools døgnmarked i de tre første månedene av 1996. 34 aktører var aktive på terminmarkedet.

Aktørene ønsker å kjøpe 22,5 TWh på døgnmarkedet i 1996. Dette kvantumet er 8,5 TWh høyere enn det aktørene planlegger å selge i det samme markedet. Denne forskjellen mellom forventet kjøp og salg kan ha bakgrunn i den ekstremt lave magasinfyllingen som produksjonsverkene opplever i 1996. Aktørene forventer derfor netto import av kraft i 1996. Vi ser av samme tabell at det er en differanse mellom kjøp og salg i de tre første månedene av 1996. Dette kan skyldes periodiseringsfeil og at ikke alle aktørene er inkludert i undersøkelsen.

Aktørene på terminmarkedet forventer å omsette for omlag 575 mill kr i 1996. Det er ikke lenger noen fysisk levering over terminmarkedet. All fysisk levering skjer over døgnmarkedet. Dette er grunnen til at det ikke er oppgitt volumtall for kjøp og salg i Nord Pools terminmarked i tabell 4.4.1.

Tabell 4.4.2. Priser i Nord Pools døgnmarked. 1996

	Pris for perioden januar-mars 1996 (3 mnd) øre/kWh	*Forventet gjennomsnittspris i 1996 øre/kWh*
Kjøp i Nord Pools døgnmarked	22,4	19,9
Salg i Nord Pools døgnmarked	21,8	20,7

Aktørene har beregnet prisen på kjøp av kraft i døgnmarkedet for perioden januar - mars til 22,4 øre/kWh. Tall fra Nord Pool viser et gjennomsnitt på 22,7 øre/kWh for samme periode. Aktørene forventer lavere gjennomsnittlig døgnmarkedspris i 1996 enn gjennomsnittlig pris i

årets tre første måneder. Gjennomsnittlig døgnmarkedspris i de 5 første månedene av 1996 var 23,7 øre/kWh.

5. Sluttbrukermarkedet

Med salg til sluttbruker menes alle avtaler som er inngått med enten husholdninger (inkl. jordbruk) eller næringskunder. Markedet er inndelt i to delmarkeder; markedet for husholdninger og markedet for næringskunder. Næringskunder er oppdelt i industrikunder og tjenesteytende kunder. Kraftintensiv industri og treforedling er ikke inkludert i undersøkelsen, da en stor del av leveransene til disse kundene er langsiktige industrikontrakter med priser fastsatt av Stortinget.

Definisjoner:

- **Sluttbrukerne** er delt i «Kunder i eget primære forsyningsområde» og «Kunder utenfor eget primære forsyningsområde».
- Med **forsyningsområde** menes et område der det er tildelt konsesjon for utbygging av nettanlegg til overføring av kraft. Denne inndelingen er kun aktuell for everk som har både nettvirksomhet og omsetningsvirksomhet. Respondenter som ikke driver nettvirksomhet har oppgitt sine svar i rubrikken «Kunder utenfor eget primære forsyningsområde».
- Alle **kontraktsformer**, både tariffkunder og kontraktskunder, er inkludert i undersøkelsen. Kontrakter undertegnet før 1.2.96 er inkludert.
- Med **kunde** menes en person/ juridisk enhet. En kunde kan ha flere abonnement/ anlegg.
- **Kontraktsmengde** er oppgitt i GWh.
- **Gjennomsnittsprisen** for 1996 er beregnet av selskapene selv og er oppgitt eksklusive overføringskostnader, elavgift og merverdiavgift. De innhentede prisene gjelder pr 1. februar 1996. Everket har besvart spørreskjemaet i månedsskiftet april/mai 1996. Eventuelle framtidige prisendringer som selskapene på dette tidspunktet har visst om, for kunder tilknyttet everkets standard pristilbud som kan endres i løpet av året, er innarbeidet. Everkene kan endre sine kraftpriser ytterligere i løpet av 1996.
- **Avtaler** som allerede er inngått, men hvor leveranse ennå ikke har startet, er inkludert. Avtaler som ikke er klarlagt, dvs ikke undertegnet, er ikke inkludert.
- Tilfeldig kraft til **elektrokjeler** er forsøkt holdt utenfor undersøkelsen.

Selskapene oppgir at de antar å levere 67,2 TWh til sluttbrukere i 1996. Leveranser til kraftintensiv industri og treforedling er holdt utenfor. Antatt brutto totalforbruk i 1996, justert for en forventet økning på 2 prosent fra 1995, er beregnet til 118,5 TWh. Antatt omsetning til kraftintensiv industri og treforedling er 36 TWh. Av antatt omsetning til sluttbruker, eksklusiv kraftkrevende industri og treforedling, utgjør våre registreringer omlag 82 prosent.

Figur 5.1. Salg til sluttbrukere etter næring. Prosent. 1996

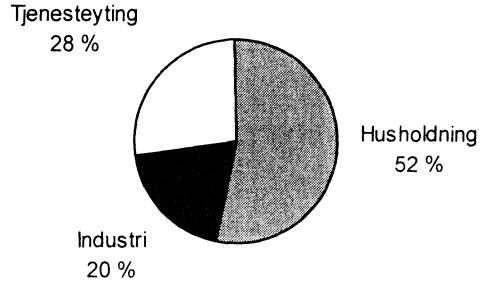

Salg til husholdninger og jordbruk står for over 50 prosent av totalt salg i undersøkelsen. Salg til tjenesteyting og industri utgjør henholdsvis 28 og 20 prosent av totalt salg.

Figur 5.2. Priser etter næring. Øre/kWh. 1995 og 1996

Prisene til sluttbrukere i 1996 ligger gjennomgående 0,2 - 0,4 øre/kWh over prisene for 1995. Industrikunder oppnår i gjennomsnitt omlag 2 øre/kWh lavere pris enn husholdningskunder.

Figur 5.3. Volum og antall kunder innenfor og utenfor everkenes primære forsyningsområder. Prosent. 1996

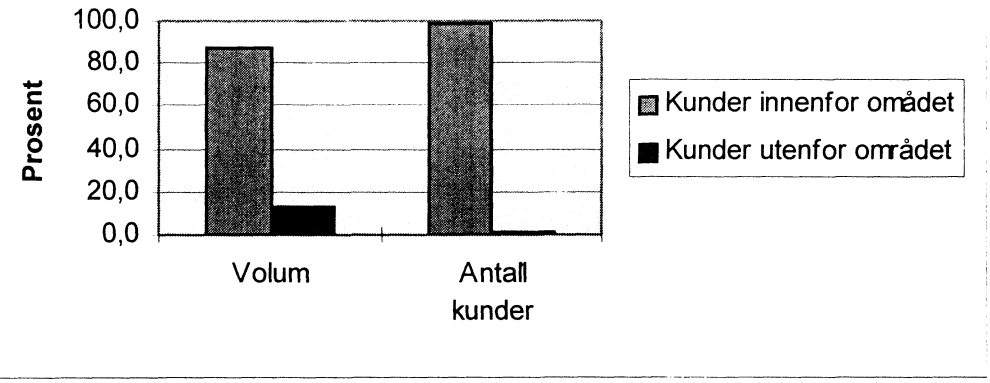

Hele 99,2 prosent av alle sluttbrukere, dvs husholdningskunder og næringskunder, får kraften levert av den lokale leverandøren. Nærmere 13 prosent av det totale volumet til sluttkunder leveres av en leverandør forskjellig fra den lokale leverandøren.

5.1 Husholdningskunder

Veiet gjennomsnittlig pris til husholdninger og jordbruk for 1996 er i denne undersøkelsen beregnet til 18,0 øre/kWh. Dette er 0,2 øre/kWh høyere enn i undersøkelsen «Kraftpriser til husholdninger pr 1.1.96». Økningen har bakgrunn i at everkene i denne undersøkelsen har innarbeidet prisjusteringer i forhold til prisene pr 1.1.96.

Prisene er oppgitt i månedsskiftet april/mai 1996 og eventuelle framtidige prisendringer som selskapene på dette tidspunktet har visst om er innarbeidet i prisene. Flere leverandører har imidlertid etter dette varslet prisoppgang, slik at det er grunn til at tro at gjennomsnittsprisen som framkommer i denne undersøkelsen ligger for lavt til å gi et riktig bilde av året 1996.

Tabell 5.1.1. Salg til husholdninger og jordbruk. Alle kontraktsformer. 1996

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) GWh	*Antall kunder*	*Gjennomsnittspris i 1996, ekskl. overføring, elavgift og mva øre/kWh*
Kunder i eget primære forsyningsområde	35 501	2 090 368	18,0
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	55	2 487	18,0
Sum/vektet snitt	35 556	2 092 855	18,0

Kunder utenfor everkets primære forsyningsområde har samme gjennomsnittspris som kunder i eget primære forsyningsområde. Kunder utenfor everkets primære forsyningsområde oppnår kun markedspriser på kraft, mens en stor del av kundemassen i everkets eget område har oppnådd lavere priser enn markedsprisene. Dette har i stor grad vært kommuner som har rett på en konsesjonskraftmengde lik forsyningsbehovet i kommunen. Tabell 5.1.1 viser imidlertid at vektet med forbruket er det ingen forskjell i gjennomsnittsprisene, noe som betyr at også hovedvekten av kunder innenfor everkenes nettområde betaler markedspriser for kraften.

Tabell 5.1.1 viser at nærmere 2 500 kunder har en kraftleverandør som er forskjellig fra den lokale kraftleverandøren. I undersøkelsen for 1995 oppga everkene at de hadde fått nærmere 900 nye kunder utenfor eget forsyningsområde etter 1.1.94. Tallene viser at det er relativt liten mobilitet i kundemassen i husholdningsmarkedet. Antall kunder kan her gi et noe misvisende bilde, da et borettslag kan være oppgitt som en kunde. Det er imidlertid lite som tyder på at dette utgjør en stor feilkilde.

Kundene til everk som har skilt ut kraftomsetningen i egne selskap, men hvor kundemassen i all hovedsak er de lokale kundene, er i tabell 5.1.1 definert som kunder *innenfor* forsyningsområdet. Hvis vi definerer «kunder utenfor eget primære forsyningsområde» som kunder som har en annen kraftleverandør enn den lokale leverandøren av overføringstjenster, ville det totale antallet kunder utenfor forsyningsområdet bli 85 000 i tabell 5.1.1.

Tabell 5.1.2. Standardavvik i priser til husholdninger og jordbruk. Ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift. Øre/kWh. 1996

	Standardavvik 1996 øre/kWh
Kunder i eget primære forsyningsområde	2,50
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	3,04

Totalt standardavvik for alle avtaler er 2,61 øre/kWh i 1996. I 1995 var tallet 3,10 øre/kWh. Dette betyr at spredningen i kraftprisene til husholdninger er mindre i 1996 enn i 1995. Standardavviket er høyere for kunder utenfor eget primære forsyningsområde enn for kunder innenfor området. En av forklaringene på dette kan være at everkene har få kunder utenfor sitt primære område, noe som gjør standardavviket mer følsomt for prisforskjeller.

5.2 Næringskunder, faste priser

Veiet gjennomsnittlig pris for næringskunder, faste priser, er 16,7 øre/kWh, en økning på 0,5 øre/kWh i forhold til året før. Industrikunder har betydelig lavere priser enn tjenesteytende kunder.

5.2.1 Industrikunder, faste priser

Tabell 5.2.1.1. Salg til industrikunder. 1996

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) GWh	*Antall kunder*	*Gjennomsnittspris i 1996, ekskl. overføring, elavgift og mva øre/kWh*
Kunder i eget primære forsyningsområde	6 263	21 561	16,7
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	5 129	10 362	15,0
Sum/vektet snitt	11 392	31 923	15,9

Everkene i undersøkelsen leverer omlag et like stort kvantum til industrikunder innenfor og utenfor sine primære forsyningsområder. Antallet kunder er dobbelt så høyt innenfor forsyningsområdet. Dette viser at det i stor grad er de store industrikundene som har en kraftleverandør som er forskjellig fra den lokale netteieren. Vektet gjennomsnittspris er 15,0 øre/kWh for kunder utenfor området, mens den er 16,7 øre/kWh for kunder innenfor. Det er grunn til å tro at den viktigste årsaken til prisforskjellen er industriselskapenes forhandlingsstyrke, i tillegg til lavere transaksjonskostnader og en jevnere forbruksprofil. Omsettere uten nett har plassert sine kunder i gruppen "utenfor eget primære forsyningsområde".

Tabell 5.2.1.2. Standardavvik i priser til industrikunder. Ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift. Øre/kWh. 1996

	Standardavvik 1996 øre/kWh
Kunder i eget primære forsyningsområde	2,16
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	2,92

Totalt standardavvik for alle avtaler er 2,34 øre/kWh i 1996 mens det var 3,40 i 1995. Dette tyder på at spredningen i prisene blir mindre og at prisene i større grad enn tidligere er i overenstemmelse med det aktørene oppfatter som markedspriser. Som for husholdningskundene er standardavviket størst for kunder utenfor eget forsyningsområde.

5.2.2 Tjenesteytende kunder, faste priser

Tabell 5.2.2.1. Salg til tjenesteytende kunder. 1996

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) GWh	*Antall kunder*	*Gjennomsnittspris i 1996, ekskl. overføring, elavgift og mva øre/kWh*
Kunder i eget primære forsyningsområde	13 981	185 679	17,4
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	2 311	4 609	17,0
Sum/vektet snitt	16 292	190 288	17,3

Forskjellen i gjennomsnittsprisen mellom kunder i og utenfor forsyningsområdet er betraktelig mindre for tjenesteytende kunder enn for industrikunder. Årsaken kan være at gjennomsnittlig forbruk hos en tjenesteytende kunde er lavere enn for en industrikunde og at disse derfor ikke oppnår like lave priser som de store industrikundene.

Tjenesteytende kunder utenfor everkets primære forsyningsområde oppnår lavere priser enn kunder innenfor området. Dette kan ha bakgrunn i at forbruket pr kunde utenfor everkets forsyningsområde er betraktelig høyere enn innenfor området.

Tabell 5.2.2.2. Standardavvik i priser til tjenesteytende kunder. Ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift. Øre/kWh. 1996

	Standardavvik 1996 øre/kWh
Kunder i eget primære forsyningsområde	2,70
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	2,81

Totalt standardavvik for alle avtaler er 2,73 øre/kWh i 1996 og 3,13 i 1995. Som for husholdningskundene er standardavviket størst for kunder utenfor eget forsyningsområde.

5.3 Næringskunder, markedspriser

Det er totalt 4,0 TWh som forventes levert på kontrakter knyttet mot markedspris. Markedspris vil for de aller fleste kunder bety Nord Pools døgnmarkedspris.

5.3.1 Industrikunder, markedspriser

Tabell 5.3.1.1. Salg til industrikunder. 1996

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) GWh	*Antall kunder*	*Pris pr 1.2.96, ekskl. overføring, elavgift og mva øre/kWh*
Kunder i eget primære forsyningsområde	1 210	2 335	22,4
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	557	278	24,4
Sum/vektet snitt	1 767	2 613	23,0

Av årlig kontraktsmengde i 1996 omsettes 32 prosent til kunder utenfor forsyningsområdet. Dette utgjør 11 prosent av antall kunder, noe som tyder på at det er de største kundene som inngår kontrakter med eksterne leverandører.

Prisene i Nord Pools døgnmarked har vært høye de første 5 månedene av 1996, sett i forhold til tidligere år. Systemprisen i døgnmarkedet var 25,2 øre/kWh 1. februar 1996. Gjennomsnittsprisen pr 1.2.96 i markedskontraktene ligger under systemprisen for samme dato. Dette kan bety at det i en del kontrakter er andre referanser enn døgnmarkedsprisen time for time. Det er også mulig at det ligger inne en del kontrakter med prissikringsklausuler, dvs at leverandøren garanterer et gitt pristak og/eller prisgulv. Dette gjør at gjennomsnittsprisen trekkes ned.

Kunder utenfor forsyningsområdet betaler gjennomsnittlig en høyere pris enn kunder innenfor området. Dette kan bety at kundene utenfor området i større grad er knyttet direkte mot

døgnmarkedsprisen. Det kan også ha sammenheng med at kunder utenfor området betaler et høyere påslag på døgnmarkedsprisen enn kunder innenfor området.

5.3.2 Tjenesteytende kunder, markedspriser

Tabell 5.3.2.1. Salg til tjenesteytende kunder. 1996

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) *GWh*	*Antall kunder*	*Pris pr 1.2.96, ekskl. overføring, elavgift og mva* *øre/kWh*
Kunder i eget primære forsyningsområde	1 731	2 419	22,4
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde	458	636	22,8
Sum/vektet snitt	2 189	3 055	22,5

Av årlig kontraktsmengde i 1996 omsettes 21 prosent til kunder utenfor forsyningsområdet. Dette utgjør 21 prosent av antall kunder. Det er noe større bevegelse mellom leverandørene i markedet for tjenesteytende kunder enn i markedet for industrikunder.

6. Sammenstilling av prisene i engrosmarkedet og sluttbrukermarkedet

Den veide gjennomsnittsprisen i engrosmarkedet, for kontrakter med fast pris og pris knyttet opp mot markedspris, er i undersøkelsen beregnet til 16,8 øre/kWh for 1996. Snittprisen i sluttbrukermarkedet er henholdsvis 18,0 øre/kWh for husholdningskunder og 16,7 øre/kWh for næringskunder. Bildet for 1995 var helt tilsvarende med engrospris på 16,5 øre/kWh, pris til husholdninger på 17,7 øre/kWh og pris til næringskunder på 16,3 øre/kWh. Den økte engrosprisen fra 1995 til 1996 ga seg utslag i høyere priser til husholdningskunder og næringskunder. Snittprisen for næringskunder er i 1996, som i 1995, like under engrosprisen, mens prisen til husholdningskunder er 1,2 øre/kWh høyere enn engrosprisen.

Dette betyr at everkene i gjennomsnitt ikke tjener penger på å selge kraft til næringskunder. Eventuelt kan det være slik at husholdningskundene til en viss grad subsidierer næringskundene. Kunder med stor forhandlingsmakt, dvs store næringskunder, oppnår gunstigere priser enn aktører uten tilsvarende forhandlingsmakt. Figur 6.1 viser at den negative marginen mellom engrosprisen og prisen til næringskunder er i ferd med å forsvinne. En margin på 1,2 øre/kWh til husholdningskunder og et samlet volum på 35,6 TWh fører til et samlet overskudd på 427 mill kr for salg til husholdninger.

Våre undersøkelser har tatt utgangspunkt i bilaterale avtaler. I tillegg til kraftkjøp gjennom bilaterale avtaler, dekker everkene seg opp gjennom døgnmarkedet, konsesjonskraft og egenproduksjon. Ved å ta hensyn til dette vil de faktiske marginene se noe annerledes ut og vil for mange everk være høyere enn det vi har kommet fram til i denne undersøkelsen.

Figur 6.1. Priser i engrosmarkedet og sluttbrukermarkedet. Øre/kWh. 1994-1996

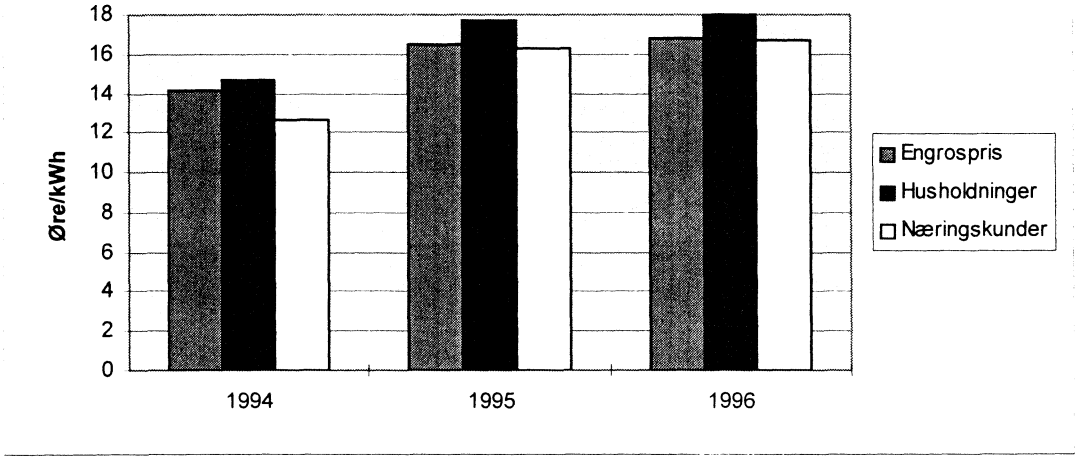

7. Referanser

Opedal, Sigrid, 1995:
Kraftmarkedsundersøkelse pr 1.1. 1995, publikasjon nr 11/95, NVE

Andersen, T.L., O.T. Djupskås og T.A. Johnsen, 1994:
Kraftkontrakter til alminnelig forsyning i 1993. Priser, kvantum og leveringsbetingelser. Rapporter 94/12, Statistisk sentralbyrå.

8. Vedlegg

NVE
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIVERK

Enøk- og markedsavdelingen
v/ Ole Tom Djupskås/
Ann-Kristin Hjelle
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
Tlf. 22 95 95 95/ 22 95 91 22
Telefax 22 95 90 99
Epost: otd@nve.no

Frist for innsending:
26. april 1996

Selskap: _____

Kontaktperson: _____

Tlf: _____ Faks: _____

Kraftmarkedsundersøkelsen 1996.

Engrosmarked og sluttbrukermarked

Del 1. Generelle opplysninger om selskapet

1.1 Selskapets virksomhet (det kan settes flere kryss):

	Sett kryss
Produksjon	
Nettvirksomhet	
Kraftsalg sluttbruker	
Kraftomsetning engros	
Megling	
Porteføljeforvaltning	
Trading	

Del 2. Engrosmarkedet

2.1 Bilaterale kontrakter i 1996. Kjøp av kraft

Alle bilaterale kontrakter om kjøp i 1996 skal oppgis. Det gjelder også kontrakter som er inngåtte, men hvor levering ikke er igangsatt. Avtaler om kjøp av konsesjonskraft skal ikke tas med.

2.1.1 Bilaterale kontrakter med fast pris i 1996, ekskl. overføring og mva, inkl. produksjonsavgift.
Kontrakter med avtale om kjøp i 1996, undertegnet pr 1.2.1996
Priser og kvantum fordelt på vinterkraft (1.1.96-30.4.96 og 1.10.96-31.12.96) og sommerkraft (1.5.96-30.9.96) fylles ut hvis everket har opplysninger om dette.

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	Kontraktsmengde knyttet til kjøp i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96)	Gjennomsnittspris i kjøpskontrakter for hele året 1996, ekskl. overføring og mva, inkl. prod.avgift	Kjøp av vinterkraft; perioden 1.1.96-30.4.96 og 1.10.96-31.12.96	Kjøp av sommerkraft; perioden 1.5.96-30.9.96	Pris for vinterkraft; perioden 1.1.96-30.4.96 og 1.10.96-31.12.96	Pris for sommerkraft; perioden 1.5.96-30.9.96
	GWh	**øre/kWh**	**GWh**	**GWh**	**øre/kWh**	**øre/kWh**
0-1 år						
1-3 år						
3-5 år						
5-10 år						
Mer enn 10 år						

2.1.2 Bilaterale kontrakter hvor prisen følger markedsprisen i 1996 (ekskl. kontrakter med prissikringsklausuler). Kontrakter med avtale om kjøp i 1996, undertegnet pr 1.2.1996.

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	Kontraktsmengde knyttet til kjøp i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) **GWh**	Pris pr 1.2.96, ekskl. overføring og mva, inkl. prod. avgift **øre/kWh**
0-1 år		
1-3 år		
3-5 år		
5-10 år		
Mer enn 10 år		

2.1.3 Bilaterale kontrakter med prissikringsklausuler i 1996. Kontrakter med avtale om kjøp i 1996, undertegnet pr 1.2.1996. (Med prissikringsklausuler menes her at leverandøren av kraften garanterer et gitt pristak og/eller prisgulv i kontrakter hvor pris er knyttet mot markedspris).

Kontraktstid (fra tidspunkt for leveringsstart)	Kontraktsmengde knyttet til kjøp i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) **GWh**	Pris pr 1.2.96, ekskl. overføring og mva, inkl. prod. avgift **øre/kWh**
0-1 år		
1-3 år		
3-5 år		
5-10 år		
Mer enn 10 år		

2.2 Organiserte markeder i 1996.

2.2.1 Kjøp av kraft på organiserte markeder i 1996.

	Kjøp i perioden januar-mars 1996 (3 mnd) **MWh**	Forventet kjøp i 1996 **MWh**	Kjøp i perioden januar-mars 1996 (3 mnd) **1000 kr**	Forventet kjøp i 1996 **1000 kr**
Statnett Markeds døgnmarked				
Statnett Markeds ukemarked				

2.2.2 Salg av kraft på organiserte markeder i 1996.

	Salg i perioden januar-mars 1996 (3 mnd) **MWh**	Forventet salg i 1996 **MWh**	Salg i perioden januar-mars 1996 (3 mnd) **1000 kr**	Forventet salg i 1996 **1000 kr**
Statnett Markeds døgnmarked				
Statnett Markeds ukemarked				

Del 3. Kraftsalg til sluttbruker

Med salg til sluttbruker menes alle avtaler som er inngått med enten husholdninger (inkl. jordbruk) eller næringskunder.

Omsettere som ikke har eget nett fyller ut i linjen "kunder utenfor eget primære forsyningsområde".

3.1 Salg til husholdninger og jordbruk i 1996, alle kontraktsformer

3.1.1 Salg til husholdninger og jordbruk i 1996, alle kontraktsformer (standard pristilbud, kvartalsavtaler, årsavtaler, markedsavtaler, fleksikraftavtaler mv.)

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) **GWh**	Antall kunder	Gjennomsnittspris i 1996, ekskl. overføring, elavgift og mva **øre/kWh**
Kunder i eget primære forsyningsområde			
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde			
Sum			

3.2 Salg til næringskunder i 1996, faste priser.

3.2.1 Salg til industrikunder, faste priser, (tariffer og kontrakter).

Med industrikunder menes næringskunder som er fritatt for elavgift etter Statistisk sentralbyrås spesifisering av industrikunder. Kraftintensiv ind. og treforedling tas ikke med.

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) **GWh**	Antall kunder	Gjennomsnittspris i 1996, ekskl. overføring, elavgift og mva **øre/kWh**
Kunder i eget primære forsyningsområde			
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde			
Sum			

3.2.2 Salg til tjenesteytende kunder, faste priser, (tariffer og kontrakter).

Med tjenesteytende kunder menes næringskunder som ikke er fritatt for elavgift etter Statistisk sentralbyrås spesifikasjon.

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) **GWh**	Antall kunder	Gjennomsnittspris i 1996, ekskl. overføring, elavgift og mva **øre/kWh**
Kunder i eget primære forsyningsområde			
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde			
Sum			

3.3 Salg til næringskunder i 1996, kontrakter hvor pris er knyttet mot markedspris.

3.3.1 Salg til industrikunder, kontrakter hvor pris er knyttet mot markedspris.

Med industrikunder menes næringskunder som er fritatt for elavgift etter Statistisk sentralbyrås spesifisering av industrikunder. Kraftintensiv ind. og treforedling tas ikke med.

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) **GWh**	Antall kunder	Pris pr 1.2.96, ekskl. overføring, elavgift og mva **øre/kWh**
Kunder i eget primære forsyningsområde			
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde			
Sum			

3.3.2 Salg til tjenesteytende kunder, kontrakter hvor pris er knyttet mot markedspris.

Med tjenesteytende kunder menes næringskunder som ikke er fritatt for elavgift etter Statistisk sentralbyrås spesifikasjon.

	Antatt levert kvantum i 1996 (kontrakter undertegnet pr 1.2.96) **GWh**	Antall kunder	Pris pr 1.2.96, ekskl. overføring, elavgift og mva **øre/kWh**
Kunder i eget primære forsyningsområde			
Kunder utenfor eget primære forsyningsområde			
Sum			

Denne serie utgis av Norges vassdrags- og energiverk (NVE)
Adresse: Postboks 5091 Majorstua, 0301 OSLO

I 1996 ER FØLGENDE PUBLIKASJONER UTGITT:

Nr 1 Berdal Strømme a.s.: Kostnader for hovedkomponenter i kraftsystemet. (28 s.)

Nr 2 Astrid Voksø og Svein Homstvedt (red.): Inngrepsindikator for vassdrag. (37 s.)

Nr 3 Ole Tom Djupskås: Kraftpriser til husholdninger pr. 1.januar 1996. (7 s.)

Nr 4 Eva Skarbøvik og Per Einar Faugli (red): Anvendt vassdragsforskning - en analyse av fremtidige behov. Rapport fra seminar på Hell 20. og 21. november 1995. (118 s.)

Nr 5 Steinar Vikingstad: Nøkkeltall for regional- og distribusjonsnettet. (10 s.)

Nr 6 Nils Yngve Berg, Kjetil Sandsbråten, Eva Skarbøvik og Gry Berg: FoU- prosjekter 1993/94 innen vassdrags- og energisektoren. (154 s.)

Nr 7 Pia Rystam: Kvalitetssäkring av hydrologisk dataproduktion. Ett projekt för kartläggning och analys av hydrolgisk dataproduktion. (54 s.)

Nr 8 Inger Sætrang (red.): Statistikk over overføringstariffer i distribusjonsnettet 1996. (28 s.)

Nr 9 Elisabeth Sand og Rolv Bjelland: Analyse av netteieres valg av avkastningssats. (13 s.)

Nr 10 Ole Tom Djupskås: Kraftmarkedsundersøkelse pr 1.2.1996. (21 s.)

NORGES VASSDRAGS-
OG ENERGIDIREKTORAT

72026601